

Савецкая БЕЛАРУСЬ

Адрэ рэдакцыі і адміністрацыі:
Менск, Літэрацка-выдавецкі аддзел Палітычнага ўпраўлення Заходняга фронту.

ВЫДАНЬНЕ РЭКОМУ САЦЫЯЛІСТНАЙ САВЕЦКАЙ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСІ. № 15 (25). Серада, 1-га верасня 1920 г.

Надзея буржуазіі Францыі, Урангэль, адтрымаў ад Чырвонае арміі значнае паражэньне. Яго дэсант на Кубані зьнішчаны.

Ніхай жыве Чырвоная армія!

Ніхай жыве сусьветная Рэвалюцыя!

Новые враги.

Імпэрыялістычная Антанта з заядай ненавісьніцай Савецкіх рэспублік — Францыя на чале стараяцца ўсялякімі спосабамі нашкодзіць нам, ня даць спакойна працаваць, трымаць працоўны люд у напружаным становішчы навязванай яму вайны.

Калі ў палякоў пад Варшавой справы стаялі кепска, Францыя прызвала ім у дапамогу Урангэля, каб адцягнуць нашы сілы на поўдзень, каб аднаць ад рэспублікі нафць, вугаль і хлеб.

Ня маючы магчымасьці вясці з намі вайну праз свае арміі, бо іх рабочыя гэтага ня хочуць, Антанта пробуе разьбіць нас праз малыя нацыі.

Спачатку падбухторвалі на нас Латвію, Эстонію, Літву і Фінляндыю, але ўсе гэтыя рэспублікі лічылі за лепшае жыць з намі ў згодзе і ня быць антантаўскімі наймітамі з бойцамі. І толькі бязглуздая польская шляхта задумала сваю праступніцкую авантуру. Ды маўчала да гэтага часу Румынія, — ня ведала, на што рашыцца.

Цяпер Антанта пробуе стварыць фэдэрацыю Балканскіх дзяржаваў з Румыніяй на чале, каб тры-

маць пад пагрозай Савецкую Рэспубліку. Чорны павук французкай рэакцыі ген. Жофр доўга сядзеў у Бухарэсьце, а цяпер перапоўз у Белград, каб плясьці там сваю атрутную павуціну.

Імпэрыялізм і ўсясьветны капітал усімі даступнымі ім учынкамі — падбухторваньнем, поткупам, выдумкамі — плёткамі іхных прадажных газэт — хочуць загасіць полымя ўсясьветнай пралетарскай рэвалюцыі — савецкія рэспублікі.

Але гэта яму не ўдаецца і ня ўдасца ніколі. Вочы працоўнага люду з надзеяй пазіраюць на нас. Рэвалюцыйны рух у Заходняй Эўропе і Амэрыцы павялічваецца з кожным днём, з кожнай гадзінай. Хутка Антанта забудзецца пра нас і ўсе свае сілы пакіруе на тое, каб задушшыць сваю хатнюю рэвалюцыю, каторая высьпела і вась-вась абхопіць полымем-агнём гнілы будынак капіталізму.

Спачуцьцё, якое мы заваявалі сярод працоўнага люду ўсяго сьвету, — найлепшая парука праваты нашай справы і нашай канечнай пабеды.

В. Ахрамовіч.

Абарона Савецкіх Рэспублік.

(Весткі з фронту, адтрыманыя ад Палявога Штабу Рэвалюцыйнага Ваянскага Савету Рэспублікі за 30 га жніўня).

Заходні фронт.

У Ваўкавыскіх ваколіцах намі заняты рад сяленьняў у 15—30 вярстах на ўднёва ўсходней Боластоу, захоплены бранявы аўтамабіль і 9 зарадных яшчынаў.

У Берасьцейскіх ваколіцах ідуць бойкі мясцовай значнасьці.

У Уладзімір-Валынскіх ваколіцах намі заняты горад Белы і рад сяленьняў на поўнач ад яго; пры гэтым узяты палонныя і тры гарматы.

Паўдзённа-Заходні фронт.

У Львоўскіх і Перамышльскіх ваколіцах ідуць упартыя бойкі з перавагай на нашым баку.

Паўдзённы фронт.

У Арэхаўскай ваколіцы цягнуцца ўспешныя ля нас бойкі. За ваянскага камісара Палявога Штабу Васільеў.

Разгром Урангэлеўскага дэсанту.

Троцкі паведамляе ў Маскву па прамому проваду: „Можна павіншаваць ня толькі Каўказскі фронт, але і 13 і 2 конныя арміі паўдзённага фронту, а за імі і ўсю Савецкую Расю.

Урангэлеўскаму дэсанту нанесены руйнуючыя ўдары. Мною дастата вась якое даўжэньне ад начальніка экспэдыцыі, атпраўленага супроць Урангэлеўскага дэсанту, атраду К ўшуга:

„Данашу, што 28 жніўня ўвераны мне атрад выгрузіўся ў двух вярстах ад станцыі Нованіжчэстанскай, якую досьветкам атакаваў. Пасьля ўпартае бойкі на вуліцах, заняў станцыю, у якой зьмяшчаўся глаўны штаб

Унагая. Узята ў палон некалькі штабаў, вялікі лік ахвіцэраў, зрэсечана 3 генэралы, забрана болей ста чалавек палонных, многа аружжа, баявых прыпасў, зьнішчаныя трузавыя аэраўтамабільы, захопленыя тэхнічныя маёмасьці і многа іншай здобычы, лік якой высьняецца. Нашы страты ня болей 20 чалавек раненымі і забітымі. У ворага зрэсечана некалькі сот чалавек. Так, Троцкі дабаўляе: „Гэта вельмі цэнная пабеда. Над Урангэлеўскім дэсантам пастаўлены крыж. Надзеі Урангэля падняць Кубань, а потым Каўказ — паводзены. Хутка Урангэлю будзе канец — хай толькі тыя павыпяшае на помач“.

Мірная нарада ў Менску.

27-га жніўня польскі міністар заграначных спраў Салапега адтрымаў ад Народнага Камісарыяту заграначных спраў тэлеграму, што прабываньне мірнай нарады ў Менску служыць прычынаю да новых непаразуменьняў датычна зацягваньня перагавораў з боку польскай дэлегацыі. Польская дэлегацыя заяўляе пратэст проці таго, быццам маскоўская радыё-станцыя не даволі яе абслужвае і патрабуе даць ёй магчымасьць карыстацца прывезенай ёю ў Менск радыё-станцыяй, ня лічачыся з тым, што на ваенным умовам нельга даваць праціўніку магчымасьць адтрымліваць наша ваеннае радыё. Нарэшці, члены польскай дэлегацыі сілай прапавалі дабіцца ад нашай улады выпраўленьня свайго жадацьня і ўрываўліся ў па-

мяшчэньне дротнага тэлеграфу. Дзеля ўтварыўшагася становішча, Народны Камісарыят заграначных спраў запрапанавалі польскаму правіцельству перанесці перагаворы з Менску ў Эстонію. Пасьля гэтага Народны Камісарыят Заграначных спраў адтрымаў ад Салапегі па радыё прапаваньне перанесці перагаворы ў Рыгу. Гэтая прапаваньне зьяўляецца яўнай спробай утварыць новыя перашкоды, абы толькі адцягнуць на далей перагаворы. Тав. Данішэўскі выехаў у Маскву, каб адтрымаць інструкцыі, а члену расейска-украінскай дэлегацыі Сьмідовічу даручана пачаць перагаворы па гэтым пытаньню з заступнікам выехаўшага ў Варшаву старшыні польскай дэлегацыі, п. Врублеўскім.

Апошніе навіны.

Пятае пасяджэньне мірнай нарады.

Учора адбылася нарада замясьціцеляў прадсядзіцеляў тав. Сьмідовіча і пана Грабскага, на якой парашчо назначыць у чацьвер, 2 верасьня, пленарнае (агульнае) пасяджэньне нарады. Засяданьне будзе разьбіраць рад тэхнічных пытаньняў у зьвязку з далейшаю працаю мірнай нарады.

Як паны гутараць з працоўным людзям аб міры.

(Уражаньні нашага карэспандэнта).

Калі Чырвоная армія палышла да самай Варшавы, паны запрасілі міру з Савецкай Рэспублікай і паслалі да нас у Менск мірную дэлегацыю.

У Польшчы цяпер трымае ўладу правіцельства, якое называе сябе „работніцка сялянскім“, але якому дзеля чагосьці як маю дапамагае капіталістычная Францыя. Чаму гэта? Ня цяжка дагадацца: „работніцка-сялянскае“ правіцельства абманвае рабочых і сялян, падтрымлівае шляхту, памешчыкаў і капіталістаў, служыць іх інтарэсам, бароніць іх выгады.

У склад мірнай дэлегацыі ўвайшлі ўсе верхаводы польскага союму, з Домбскім і

Грабскім на чале. Блукаліся яны доўга, ніяк не маглі пачаць у Менск, усё чакалі, што становішча іх на хронце палепшыцца. Нарэшці, прыехалі ў Менск—дзесяць дэлегатаў і дужа многа даратчыкаў і службы—усяго 84 асобы.

А Савецкая рэспубліка паслала ў Менск дэлегацыю ў складзе ўсяго трох таварышоў. Старшыня—тав. Данішэўскі, малады і адольны чалавек, якога ведае ўся рэспубліка: ён у апошніе годы патрысваў апэратыўныя сводкі галоўнага штабу і лічыліца зьвязанам ваеннага дзела ў нашай пралетарскай Чырвонай арміі. А ў кампанію далі яму Скрыпніка, старога рэвалюцыянера—украінскага бальшавіка, народнага камісара Украінскай рэспублікі. Нарэшці, трэці член дэлегацыі—тав. Сьмідовіч, стары выработаны рэвалюцыянер, які пасьля „акцябрскай“ рэвалю-

цыі бяз ушынку працаваў у Маскоўскім савеце і старшынёю якога быў некалькі разоў.

Цяжка згаварыцца паном, абаронцам памешчыкаў і эксплуататараў працоўнага люду з рэвалюцыянерамі, барцамі за справу пралетарыята.

І вось пачалася нарада. Нашы пэвэрдые як скалка, моцнае таварышчы, умовіліся, каб за ўсіх гаварыў галава—тав. Данішэўскі, каб ня траціць дарма часу на гутаркі.

А паны ўжо на першым пасяджэньні хапелі завесці доўгія спрэчкі—і адзін гаворыць, і другі, і трэці. Але хутка зразумелі, што да ніякай гутаркі—і пачаў гаварыць адзін Домбскі.

На чатырох пасяджэньнях, як ні пагавулі паны, а паны ўспелі працягнуць і сваю дэкларацыю і агласіць нашы ўмовы перамір'я і міру.

Тут загаварылі паны: ні вод-

Паміжнародная таварышчэская скасьць рабочых.

За свабоду.

Венскі коопэратыўны саюз заявіў ад імя 45000 арганізаваных жывак і матак пратэст проці ўсіх спробаў уцягнуць Аўстрыю ў новую вайну толькі для таго, каб выратаваць польскі прыгон.

— Мы ня згодны—гавораць яны—дапамагаць тым, хто хоча бароцца з расейскімі рабочымі, жадаючымі абараніць свабоду.

Рабочыя цікуюць.

На вакзале Карлсруэ чыгуначнікі затрымалі шмат вагонаў з вайсковымі прыладамі для Польшчы.

Галоўнае ўпраўленьне вакзалу адтрымала ад правіцельства прыказ атправіць 400 ва-

гонаў, у тым ліку 170 вагонаў тлустасьпяў і 100 вагонаў абмундзіроўкі для Чэхаславацкіх вайскаў. Саюз чыгуначнікаў думае, што гэты матарыял назначаны для Польшчы, шчыў затрымаць і гэты транспарт.

Тое самае прыкмятаецца сярод рабочых Англіі, Швэдыі і Бэльгіі.

Проці вайны.

У горах Ліль (у Францыі) адбылася ня гледзячы на забарону, аграмадная маніфэстацыя проці вайны з Расеяй. Прымала ўдзел больш 20.000 чалавек.

У Савецкай Расеі.

Провады мобілізаваных таварышоў.

27-га жніўня ў Целяграфе адбыліся святачныя провады таварышоў, змобілізаваных па валасьцях дзеля атправкі на Заходні фронт. Мобілізаваных у ліку 26 чалавек, з двума аркестрамі музыкі, пашлі праз увесь горад на вакзал. Іх праводзілі ўсе партыйныя арганізацыі, камандныя курсы чырвонаармейскіх і флэцкіх часцей і грамадзяне.

На вакзале гаварыліся святачныя прамовы. Пад звыкі Інтэрнацыяналу цягнулі адзіноў ад станцыі.

Установа зносін.

З маючым быць зацьведжэньнем міру паміж Латвіяй і Расеяй ужо вядуцца патраўны зборы да хутчэйшага наўлебьня дэлегацкіх зносін з Расеяй.

Падарункі Чырвонай арміі.

На фронт атправіўся паравоз, выпушчаны камуністамі першага вучастку Мікалаеўскай чыгункі. Таварышчы камуністы прадвалі што дня па тры гадзіны лішніх падарунак для хронту.

наша пункта, ня прымяюць: то ў справы іх хатніе мяшаем, то самастойнасьць парушаем, то, нарэшці, абражаем нацыянальную пагану.

Пачакайце, паны! Але-ж вы ведалі, на што ехалі. Мы-ж свае ўмовы ў Лёндане лаўно апублікавалі. Вы маглі гэта з Варшавы па радыё нам сказаць.

Але пранюхалі паны, што на хронце ў іх справы паправіліся, і спадзяюцца, што яшчэ лепш будзе. І хочучь сарваць перагаворы.

Тут тав. Данішэўскі сказаў ім моцнае слова:

— Калі будзе ўсе нашы ўмовы аткідаць, то і наш атказ будзе кароткі і скоры.

А паны і хочучь сарваць перагаворы, і Антанты баяцца, якая іх прымусіла мірыцца з намі, як пераканалася, што ня польскай шляхце змагчы Чырвоную армію.

А тут яшчэ здарыўся пры-

Тыдзень раненага чырвонаармейца.

На слаўным на полі
За долю за валю
Чырвоныя воі змагалісь.
У бітвах паведных
За шчасце для бедных
Крывёю яны аблівалісь.

Гэта павода
Над злым дармадам
Шмат войнаў крыві наштавала
Апроч тых забітых,
У глебе зарытых,
Ёсць раненыя брацтваў ямала.

На цвёрдых пазоках
Вазілі на вёсках
Аблітых крывёю герояў,
Вазілі ў шпіталі,
Каб лекі прымалі
У месцах сталённых воі.

Ня страшны ім болі—
Ляжаць ім няволя,
Бо ў бітву ісці зноў ня могуць.
Г лекаў чакаюць,
А лекаў ня маюць...
Браты ў бядзе, хай памогучь!

Вольны.

Ці трэба нам апякуны?

Што кожны пан ля сваіх інтарэсаў хітры, то мала каму невядома. Старшыня польскай дэлегацыі п. Домбскі так сама пан і пан, трэба аддаць справядлівасць, ня дурны. Ды к гэтаму яшчэ ён біты брахун дыплёмат. І ўнікаючы расейска украінскую дэлегацыю на мірнай нарадзе ў прымусовым насаджэнні ў Беларусі Савецкай Расеяй свае ўлады, ён хацеў выказаць свае хітрыкі і туг. Але яму гэта зусім не ўдалося.

„У Беларусі і Літве Савецкая Расея прымусова насаджвала свой парадак“. Гэта разумеў так, што беларускі (Літву пан Домбскі зчэпаў ля большай вагасьці сваім словам) працоўны народ прогса да іншага парадку, а прыйшла Савецкая Расея, наляжыла руку і сказала: будзьце будаўнікамі саветаў і ў сябе на Беларусі так, як і Расеі. Болей таго, у словах заможлага пана-пасланца хавалася

яшчэ важнейшая рэч, ды наляжэнне дыплёмата не дазволіла яе адчыніць, выяўна вылажыць на далонь і паказаць усяму сьвету.

Усё-ткі трэ' мець далікатнасьць. Але далікатнасьць ні хэй застаецца дыплёмату, а мы проста ўсім працяем скрытную думку Домбскага, (а Домбскі думае як і ўсе паны).

Гэты згомасьць (Домбскі) нямаючы сваімі ўнікамі ў навізаньні Беларусі Савецкай Расеяй свае ўлады на тое, што гэта самая Савецкая Расея са сваім свабодным устроём папрашкодзіла ім польскім панам, пачапіць свой, праслаўлены імі за нада „шырока-дэмакратыкі“ панскі ўстрой.

Напэўна, пан Домбскі, калі працягнуцца яшчэ мірная нарада, патрабуе драбней абгаварыць справу „навізаньня Беларусі Савецкае ўлады і, в. дома, будзе выхваляваць

свае панскіе спробы „данья Польшчаю беларускаму народу поўнага самаадзначэньня“. Пакуль цягнуцца перарыў нарады і пан Домбскі гатуецца да новых дыплёмацкіх сьмікалак, мы праглядзімо на падставах хвактаў, ці Савецкая Расея сапраўды навізвала Беларусі Савецкі ўстрой, ці беларускі працоўны народ патрабаваў панскай апекі?

Ужо пачынаючы свой першы наступ на Расею, польскіе лжэ-сацыялісты, разам з польскімі панами, у сваіх газетах трубілі на ўвесь сьвет, што польскае правіцельства стаіць на фундаманце прызнаньня поўнай незалежнасьці ўсіх народаў... а, вядома, і беларускага. Праўда, што датыча беларускага, то з гэтым пытаньнем крыху цяжэй было (і ёсціка) разабрацца, ніж з другімі. А цяжэй таму, што маецца адна значная прашкода: (духа прыемная панам) бач, Беларусь—гэта часць Ржэчы пасполітай. Так думалі і так думалі ўвесь час польскіе паны. І па сваім прыходзе ў Беларусь яны свае думкі пачалі ўводзіць у жыцьцё. Перш усяго—Беларусь прызвалі „Усходнімі землямі“, а потым, як належыць, пачалі іх самаапраўдзяць. У перамешку з вешаньнем і катаваньнем камуністаў і „жыдоў, „прыяцелі“ беларускага працоўнага народу і ўладаўны зямель захоўнікі паны хутка зачынілі ўсе вучылішчы, скасавалі ўсе мовы, апроч польскай, прыдушылі ўсякую праяву беларускага руху, абы толькі ён меў пахіл да незалежнасьці ад паноў: разагналі і абезаружылі беларускі полк у Горадні, арыштаваўшы і замучыўшы многіх ахвіцераў яго, разагналі беларускую партыю эсэраў, так сама забраўшы ў вострог яе віднейшых сяброў (Грыб, Козіч, Мамоцька), забаранілі іграць шмат беларускіх п'ес—„Прамявчкі ішчасья“ і інш., навет разагналі пасаджэнне Рады 14 сьнежня 1919 года.

А калі такім чынам усякі намёк на супярэчнасьць панскай палітыцы „вызваленьня“ Беларусі ад беларусаў згіннуў, тады пачалося сьпешная праца на конт. фэдэраваньня „звольненай ад большаўікоў (і беларусаў так сама) Беларусі“ з яе званьцельям „благароднай дэмакратыкай“ Польшчай. І якіх-якіх спосабаў пры гэтым ля хутчэйшага сфэдэраваньня класі потым паны ўжо мя ўжывалі! Тут і з'езды сялян з прадстаўнікамі па навізаньні, тут і шаломная агітацыя з касцельных амбонаў і раз'яздзенымі агітатарамі, тут і плембэшт, тут і заваба бела-

рускіх прадаўнікаў беларуздзейцаў у свой стан ля пераманкі цёмных людзей, і ў дадатак стараннае практыкаваньне нагаек і прымусаў.

І што ж вышла? „Не патрэбна нам апека польскіх паноў, мы самі збудзем сваю долю.“ у алзін голае аткаваў беларускі працоўны народ, праганяючы са з'езду паноў і іх агентаў (у Вільні на з'ездзе), не дапускаючы агітатараў у вёскі, як то было ў Слуцкіне, пачалоўна запісваючыся на адросах плембэшт у лік беларусаў, як то было ў Менс.у (сьціскі хаваюцца дагетуль), умислова не з'яўляючыся на сходзі і з'ездзі і г. д. Адным словам, да таго вялікай варожасьцю адгукнуўся беларускі народ на самаўласнае будаваньне свае долі, што паны пасляшлі зьмяніць плембэшт і атказацца ад дыплёмацкай меры далучэньня Беларусі (Зямель Усходніх) да Польшчы. Ім прыйшлося выявіць свой сібярчын характар прыгоншчыкаў і сілаю ды гвалтам змусіць беларускага селяніна і рабочага да пакорнага змоўкі і рахманага послуху.

Але на гэта быў атказ паўстаньнямі. Па усёй Беларусі пачалі ўзрастаць партызанскіе атрады, якія нападалі на легіянераў, забівалі іх, арэзвалі тэлеграфныя слупы, разбіралі рэйкі, грабавалі асобы. А як пачала наступ Чырвоная армія, гэтыя атрады многа памаглі ёй у прагоне з Беларусі няпрошаных „самавызначэцеляў“ (Увесь працоўны Беларускі народ, ад веку бядацкі, шчыра дэмакратыкі, рвуўся да волі, як смагны да вады, перш у душы прага да свае работніча-сялянскае ўлады, да самых свабодных парадкаў, без паноў, бяз чыноўнікаў, бяз усякіх апякуноў, а потым з аружжам далучыўся да Чырвонай арміі і з яе помачу, чакамай праз увесь год панскай „волі“, рывуўся гнаць ад сябе яе насадзіцеляў.) І ў адместку за гэта—паны рапцілі зьнішчыць Беларусь да понелу, бо праканаліся, што ў ёй ніякім чынам не паставіць свае ўлады, што беларускі селянін сам выбраў сабе свабодны Савецкі ўстрой і за яго не шкадуе свайго жыцьця. Як ён яго падтрымоўвае, раскажам другім разам.

А пакуль што, егамосьцю Домбскі і хэўра, ці ж можна сумнівацца ў вывае свае волі беларускімі рабочымі і сялянам пасля гэтага; ці не? А мо' вясня ля вершы напісанаму—тады няхай будзе ласкаў заправеніць хвакты.

Шчыры Беларус.

парадак. Наша ваеннае камандаваньне ў прыказе па войсках, пасля таго, як паліякі адгрызнуліся на хронце, заклікала войскі да новага бою і паміж іншым вылазці польскую дэлегацыю, што сядзяць у ёй шпіёны і „канаркі“.

А там запраўды ў службовым персоне бую адзін гэты, вядома ў Менску, пан. Недалікатна гэта вышла праўда. Але ваеннае людзі—народ гарачы. Перагаворы перагаворамі, а на хронце ліецца кроў.

Дзе-ж тут выбіраць далікатныя, дыплёмацкія словы! Ну і гвалт паднялі, паны іх абразілі, іх пакрыўдзілі, патрабуем злавольна, паграбуем алцаадзаваньня!

Данішэўскі перш прадаўчы гэту справу, усё наладзіў, усё напярэў; хто цісаў прыказ, адтрымаў выгавар,—адным словам ліквідаваў няпрыемную гісторыю.

Як ні жадалі паны разьвірнуць гэту гісторыю, не ўдалося. Прыйшлося перайсці далей да працы.

Настаў час разглядаць нашы ўмовы міру па пунктах. Або трэба нашы разглядаць і аб кожным дагаварвацца, або свае выстаўляць. А сваіх у паноў німа.

К таму-ж і на хронце наша становішча напярэлася. Пастанавілі паны пабачыцца са сваімі міністрамі, адтрымаць інструкцыі, як быць. Вачаць, што нашу сільную тройку на крывой не абгоніш.

І паехаў Домбскі ў Бярэсьце з Дашынскім і графам Сапегай раіцца.

На іх гэтак сама паехалі ў Маскву, расказаць народнаму камісару Чычэрыву, Лезіну і Троцкаму аб Менскай праўдзі.

А што будзе далей—хутка пабачым.

Папярочіч.

Вакол вайны.

Дзве дывізіі на дапамогу панам.

Ангельскі вайсковы савет выказаў за мобілізацыю двух поўных дывізіяў, каторыя былі б гатовы найсьці на першаму кім на польскі фронт. Запэўняюць, што сьпіс каманды гэтых двух дывізіяў ужо зроблены. Так сама прыгатуены

транспарты, харчы і артылерыя.

Вэнгерская дапамога панам.

Вэнгерскае правіцельства загадала даставіць 2 дывізіі кавалерыі на польскі фронт. Пытаньне толькі ў тым, якім чынам можна будзе перакінуць гэтыя дзве дывізіі ў Польшчу.

У стане контр-рэвалюцый.

Расправа над маладымі камуністамі.

У Яце арыштавана 50 членаў саюзу камуністскай моладзі. Арыштованне перададзена вярта-паліцэйскаму суду. У Фэадосі члены татарскай камуністскай партыі былі публічна разстрэлены. Такія жа разстрэлы адбываліся і ў Сымфэропалі.

За спагаду да камуністаў.

У Крыме зачынен Вольмарскі рабочы саюз за далуюку ў пахаваньні 11 разстрэленых камуністаў. Зроблена многа арыштаў і обыскаў. Арыштован сакратар саюзу — камуніст.

Урангэль запасаецца грашыма.

Увесь гандлёвы флёт Чорнага мора прыдадзены грамадзянскім купцам. Большая іх частка папалася ангельцам.

У Урангэлеўскім гнязьдзе.

У Сымфэропалі на карысьць дармовай гарбатні імені Урангэля было ўладжана гуляньне, збор якога дайшоў да 6 мільёнаў. Выдадзена было болей 4-х з паловінай мільёнаў, у тым ліку ўгашчалі 2-х чарнасоценных прамоўцаў, што каштавала 250,000 руб. Плакалі рубельчыкі капіталістаў.

Чуткі з за-граніцы.

Паміжнародны з'езд сельска-гаспадарскіх рабочых.

У Амстэрдаме (Голяндыя) адчыніўся паміжнародны з'езд сельска-гаспадарскіх рабочых. Прысутнічалі прадстаўнікі ад Англіі, Германіі, Швэцыі, Даніі, Аўстрыі, Бэльгіі, Голяндыі і Італіі. З'езд аднадушна падмацаваў сваю падтрымку паміжнароднага пралетарыяту ў яго барацьбе супроціў вайны.

Чыгуначная забастоўка у Нарвэгіі.

Забастоўка на чыгунках у Нарвэгіі павяраецца. Соткі пасажыраў грудзіцца на станцыях, чакаючы паяздоў. Салдаты дружны з забастоўшчыкамі і атказваюцца падмацяць іх на рабоце.

Згода паміж Чэха-Славіяй і Румыніяй.

Паміж Чэха-Славіяй і Румыніяй дасягнута згода па ўсім пытаньням, а так сама па пытаньню аб неўмяшальстве ў расейска-польскі канфлікт.

Перамена курсу.

Як відаць з газет, Нямецчына мае той пагляд, што новы курс палітыкі саюзнікаў прадбачыць поўны атказ актыўнай барацьбы з бальшавікамі.

У белай Польшчы.

Чалавеканенавісьнікі.

Палякі робяць чыстку сваіх войск ад жыдоў, напраўляючы ўсіх у канцэнтрацыйны лягэр. Шмат жыдоў пабіта пры пагромах.

Што робіцца на Беларусі.

Зьверстві белай шляхты.

Аб зьверствах удзякаўшай шляхты з Бабруйскага павету Рэвалюцыйны Камітэт паведамаў васьмяце праўдзвыя факты. Мясцічка Старо-Дарогі было разграблена. Гвалтавалі спецыяльна жыдоўскіх дзяўчат, агвалтавалі 60 гадовую старуху жыдоўку. Зьверскі забілі 80 гадовую старуху. Спалілі паграза. Само мясцічка ня было спалена дзякуючы таму, што далі 20 тысяч марак выкупу польскаму ахвіцэру.

Партызанскі атрад у 50 чалавек, каторы меў толькі адну стрэльбу, прыбыў у мясцічка, дзе знайшоў браўнік і некалькі грабежнікаў легіянераў. Партызанцы забілі аднаго паляка і прамусілі браўнік уцячы.

Польскія салдаты бралі дзяцей на штыкі і кідалі ў агонь. Палякі разграбілі ў сяле Старо-Дарогі ўсіх жыдоў і рвалі на кавалкі пэргамэнты сьвятога пісаньня. Вось дык пагулялі!

Па Менску.

Рэвалюцыя коопэратараў.

З'езд прадстаўнікоў ад коопэратыву Беларусі, заслухаўшы даклад аб палітычным моманце, пастанавіў:

Проз Рэв. Вярны Савет Захадняга фронту вітаць Чырвоную армію і сказаць ей ад імя коопэратараў Беларусі, што вызвалена ад польскіх грабежнікаў коопэрацыя Беларусі аддае ўсе сілы і сродкі дзеля падачы самай шырокай дапамогі доблеснай Чырвонай арміі, памятаючы, што толькі яна і Савецкая ўлада бароніць рабочых і сялян ад страшных гвалтаў і грабежстваў.

50 працэнтаў чыстага прыбытку пастаноўлена асыгнаваць на карысьць раненых і хворых чырвонаармейцаў.

Дапрызьюная вайсковая падгатоўка.

Сягоньня, 1-га верасьня, пачынаецца ў Менску доктарскі агляд юнакоў у веку ад 16 да 17 1/2 гадоў, пасля чаго яны павінны будучь прайсьці дапрызьюны курс вайсковага павучаньня.

З'езд настаўнікаў.

Беларускі аддзел асьветы аддае з'езд настаўнікаў ля в. Мабарэ, спраў аткрыцьця беларускіх школ і вагоў ля апрацаваньня парядку выдзеньня асьветнай беларускай працы.

Беларускія курсы інструктароў.

У скорым часе беларускі аддзел асьветы адчыняе двухмесячныя беларускія курсы школьных інструктароў.

Прыказ № 2.

У апошні час прымятаецца сільнае разьвіццё спекуляцыі прадуктамі і ўсім патрэбным таварамі, навялічаныя цэны да немагчымых разьмераў, цягнеліччы на тое, што ў магазынных і крамах ёсьць шмат прадуктаў. Многія гандляры з яным намерам хавалі тавары ў падвалах і іншых патаемных месцах, прадаюць скарэтна толькі за мікалаеўскія грошы і гэтым самым не даюць магчымасьці дастаць тавар беднай рабочай і сялянскай сям'і, бываюць нават выпадкі, калі ад пакупачеліў паграбуюць польскіх марак, у той час, калі ўжо ўсе маркі павінны быць здадзены ў казначэйства. Гэткае зьявіцца ёсьць праступным і контр-рэвалюцыйным, дзеля гэтага Менская Надзвычайная Камісія Беларусі абвешчае, што ў выпадку выкрыцьця вышэйпамыненых зьявішч: 1) павялічаныя цэны, 2) зтамернае схаваньне тавараў і прадуктаў і 3) утаеньне польскіх марак, вінаватыя будучь карацца сурова, аж да расстрэлу.

Старшыня Камісіі Камініскі, Сэкратар Раён.

Усім Валасным Рэвалюцыйным Камітэтам, Сельскім Саветам і Батрацкім Камітэтам Менскага павету.

Прыказ № 15.

Менскі Паятова-Гарадзкі Камітэт Камуністскага Саюзу Моладзі Літвы і Беларусі даводзіць да вашага ведама, што 17-га верасьня гэтага году (на новыму стылю) адбудзецца ў горадзе Менску першая безпартыйная нарада сялянскай моладзі Менскага павету.

Усе Сельскія Саветы і Батрацкія Камітэты павінны склікаць не пазьней 13-га верасьня г. г. сходкі ўсёй моладзі Менскага павету ад 14-ці да 23-х гадоў дзеля выбараў аднаго дэлегата ад кожнага Сельскага Савету і кожнага мястэчку.

Нарада прыцягнеца ня болей 3-х дзён. Дэлегаты павінны явіцца па адрэсу: Менск, Багадзельная вуліца, дом № 27, у Менскі Паятова-Гарадзкі Камітэт Камуніст. Саюзу Моладзі Літвы і Беларусі. Сельскія Саветы, Валасныя Рэв. Камітэты павінны даць дэлегатам сродкі для праезду і іншыя дапамогі.

Дэлегаты ў горадзе будучь мець асобы, сутачныя грошы і сродкі на праезд да хаты.

Зараз жа па адрэманьні гэтага, Валасныя Рэв. Камітэты павінны разаслаць прыказ і павядоміць Сельскія Саветы і Батрацкія Камітэты.

Старшыня Паятова-Гарадзкі Рэв. Камітэту і Камітэту, Старш. Пав.-Гар. Камітэту К. С. М. Алякс. Сэкратар Каплан.

Сягоньня чацьверты дзень „Тыдню раненых і хворых чырвонаармейцаў“. Помніце аб сваіх абаронцах, сяляне, часныя грамадзяне!

